

РУСКИ НОВИНИ

Dr. I. Đ. Višoševic, rektor grkt.
sjem.
Zagreb g. g.

ЗА РУСИНОХ У ЈУГОСЛАВИЈИ

"Руски Новини" вих одвајају сваки ти-
дање. — Предплата на рок 60 дни.
Адреса: "Руски Новини" Р. Крстур.

Видава: Руске Нар. Просв. Друштво
Редактор: Мих. Фирек.

Найважнєйши висти.

Поларне шветло

указало ше вовтороквечер коло 9 годзин у веліх крајох нашій держави, а видзели го и у других крајох Европи. Шветло було желепкаве, веџ преходзело на червене и белаве. На даєдних местах, як на приклад на гори Слеме шветло було таке моцне, же ше при нім могло читаць. Шветло не меяло, гашело ше и заш швицело так дас єдину годзину, дагдзе и длужей. Мало рижни фурми. Вшадзи людзе з великом страхом патрели туто чудну появу на небе и рижно ю толковали. У веліх местах як Сараево, Рума, Дубровник, Валево, Вараждин огньогасци думали, же то огень та бегали по ноци и гледали дзе гори. Велі людзе думали же то конець швета, та падали на колена и ишли до церквех модліц ше. А найвеџей було таких, що чудне шветло вжали як недобри знак за 1938. рок.

Яке то було шветло? Тосто шветло ше вола поларне шветло, лебо сиверна гвізда и веџе раз ще появело и у наших крајох. Так на приклад 1882. у Далмациї, 1920. у Загребу, аль теди було барз слабе. Учени професоре, цо преучую появу у воздуху (метеорологи) толкую появу його так, же зос слунка од часу до часу приходза у великих групах на жем малки часточки воздуху полни електрики и вони правя тово шветло. Збераю ше то ти електрични часточки найчастейше коло сиверного и южного полу нашій жемі. И то коло магнетичного полу, дзе их магнетизм найбаржей прилагув. Зато ше тово шветло вола поларне шветло и воно ше у сиверних крајох часто явя, а у наших ридко.

Істей ноци видзело ше тово шветло у французькай Италиї, Швайцарскай, Норвежкай и в вшадзи виволало страх. Цалком точно поларне шветло и нешкя ище не преучене.

Японцом ше слабо ведзе

на фронтох у Китаю. У остатніх дньох побили їх Китайци на веџе мес-тох. А найвеџе бриги задаваю им буни Китайцох у крајох, котри Японци уж заняли. Буя ше Китайци на шицких крајох, губя жељезни драги, мости, да Японске войско у своїм напредбаню ма- цо векси препреки. И наисце японска софанвива престала-

Дружтво продуцентох цукровей репи

отримало у Н. Саду нараду своїх членох. Заключело замодліц владу, да повекша цену цукровей репи и да фабрики даваю по 20—24 д. за метер репи и 50 кили сирових лебо 3 кили сушених реванкох по метеру.

Страшна експлозия трафела ше 26 януара у Парижу. Експлодовали у магазине тоти бомби, коих паризка поліція находзела закрити на рижних местах, а котри було приправени за революцию. Погинуло 15 особи, вайвеџей поліцайох, котри муницію чували. Од 1917. року не було у французькай такого велико гибельца.

Медзинародна дипломация у 1937. року.

(Виклад п. адв. Е. Гербути у Р. Читальні у Керестуре.)

Прекрочели зме прах рока 1938. За- нами запарли ше чліківо чежки дзве- ри времена и рок 1937 придали вично муз завису. Скорей як би зме зос своєго ста- дованя тот прешили рок цалком вирук- цели, прелецме зос єдну вельку іні- косцю нашу жем и опачме же на ней благословени мир яки радосци прино- шовал поєдиним народом. Гваря, же ис- тория учитель живота. Кед так, веџ може буц, же ше зос истории прешилого рока дацо и поучиме.

Европейски народи у прешилому року преживівали страхи 1936 рока. Европейски держави у своїх фабрикох далей фабриковали воені матеріял и вше ше обавали чи даєдна держава не започне войну, котра би зос тим кро- чайом нараз запалела цалу Европу.

Война у Еспанії

тирвало цали прешили рок, и тирава ище и нешка. Кончину тей войны не мож предвидзиц. Даєдни пророқуло по- біду Франка т. е. фашизма, други наз- даваю ше побиди республиканцю т. е. большевизма. Фронт коло Мадрида єднак стой.

Англійска и Французька

дипломация трудзела ше, да огень бунох и войни не прейдзе державни граніци Еспанії и да ше не запаля и здания дрігих європейских державох. Так ше дипломати європейских державох у Лондонской комесії за нємішане спри- чкали през цали рок и єдини позитивни результат того спричканя бул лем tot, же ше вельки держави на Еспанії у 1937 року не побили.

Док інженере на своїх столах правя план вше новших и опаснейших военых справох, чешка индустрія дзень и ноц прави и преношує до военых магазинох створени воені матеріял. На єспанском фронту поєдини воені власци такої и випробујо дійство нового военого матеріяла.

По стручним думаніо военых влас- цох нешкашні аероплани-бомбардери, котри на годзину прелетніо 500 до 600 км. и котри нараз можу пренесць на 5000 км. на велью тої експлозивного матеріялу до неприятельских жемох, тенки, котри под себе валаю щицки препреки, отрови, котри үніцькою кажди живот, можу буць барс опасни и зос німа мож звладаць неприятеля. Але война у Еспанії показала, же ше мож браніць и процив тих страшных военых справох и же їх дійство, мож зос истотакима справами үблажковаць.

На єспанским фронту било ше італіянски и німецкі воені справи зос Франкову войску против советско-рускіх и французькіх военых справох у республиканской войску.

На єспанским фронту Немець и Італіяне үвидзели, же їх войни спраби по своім дійству нічне лешини, од военых справох Рукох, лебо Французох. Тото сознане при краю прешилого року и у великой мери үблагало велике воене росположене Немецкай и Італії. При краю рока волзела ше десць номірліва политика юндікіх європейских державох.

Кед ше видзело, же на єспанским фронту не мож вивоїваць побіду и зос тим не мож даць исторії європей- кіх народох жадані направям, теди и непознати сили попробовали єспански фронт прешириц. На штредоземним морю не познати бомбардере и под- мориці почали потоніваваць гали. Тота опаснос найбаржей настравила Англійску, котрей драга до Індіі водзи прес штредоземне море и Французьку, котра прейг штредоземного моря отри- мус своє звязи зос своїма афричкими колоніями. Главна тарговина обида- вовх державох нараз була у опасносі. На конференції заинтересованих державох у Ниону Англійска и Французь- ка одлучела же зос своїма военими га- ліями у штредоземним морю потоня կажду подморницу, лебо галию, котра би нападала даяку на штредоземнім морю зос таким намиреннем, на морю настал мир.

У Французькай

при краю прешилого року открыта- єдна тайна організація «Кеаристі» котри по цалей Французькай, а найве- джей у Парижу тримали велики магазини пушкох и бомбох, котри матеріял мож- гол буць подобни да даєдного днія у тей держави постано фронтні сінчи- ни у Еспанії. Тота організація случай- но открыта и так у 1937 року отклю- нена и тата опасносі.

Борби на єспанским фронтох ос- тала у прешилому року не ришена, а зос тим остало не ришена штане гегемо- нії на штредоземнім морю. А у штад- ніо тей гегемонії (першества) есть глав- на причина мішання європейских силох до єспанской домашній войни.

ЗОС АДМИНИСТРАЦІЇ „Р. НОВИНОХ“

Отворели зме окремии Чек за Руски Новини число чеку 59-356. Чеки рознос- лати в нешкайшим числом до валалох дзе нет повереникох. Дзе есть повереник кажди може лебо поверенику зацлаціц, лебо питац од нього чек и послац пенсек. Повереници су: у Коцуре: Сандерак Мафтей; у Дюрдове Балої Аидри; у Бачни- цох Планчак Йовіен; у Шиду Мікловін Владо; у Міклошевцох Дудаш Сфрем; у Петровцох Дудаш Штефан.

Як швет наоружані.

„Сцеме лем мир, утвердуєме мир, нінач не думаме, лем на то, як утвердиц мир мэдзи народами“ і так далей непрестано виявюю шветовни політичаре, од котрих олвісна доля цалого швета. На кождай схадзки шветовнай робі ше лем о миру, а у істи час кожда держава на швеце троши силни суми на наоружане, кожда ше пріправя за войну і за ню шицко жертвує. Сами держави не веря своїм політичаром. Каждая чека войну, пріправя ше за ню, а у істи час рахув моц и воену силу своїх сушедох. Нешка приношиме войскову силу веckих державох у швеце.

Большевія ма до 170 мільйонів жительськох и могла бы у войни мобілізовац 40 мил. воյакох. Але наоружац и викармиц таке войско большевици не годни. Прето ше рахув, же за случай войни, московски большевици годни поставиц армію од 10 мил. людох. Тераз маю вони у кадру мільйон и 600.000 воյакох, 30,000 у воеvній морській флоті и 35 000 при воздушній флоті. Авійонох маю 3.000.

Немецка ма 67 мил. жительськох, за случай войни може мобілізовац 13 мил. войска. Тераз ма Немецка 800.000 воյакох у кадру, 35 на морю и 25.000 при авійонох. Крем того ма Немецка 5 мил. вивежбаних резервистох, 2.280 авійонох.

Англія од 46 мільйоніх свойого жительства може мобілізовац 9 мил. У мире ма Англія 220.000 воյакох у кадру, у морській флоті 100.000, при авійонох 46.000 и 660.000 резерви. З огляду на силни англійски колонії може Англія поставиц велью веckшу воену силу. Авійонох ма 1.500. Ту заостала и тераз ше барз понагля з будованьом бомбардерох.

Французка ма коло 42 мільйонів жительськох, сталне войско 680,000 на морю 65.000 воյакох, у воздуху 40.000, 5 мил. виучених резервистох и 4,000 авійонох.

Італія ма 41 мил. жительськох, стални кадер мільйон и 200,000 войска, у войни може мобілізовац 8 мільйони, 2.000 авійонох, воjакох на морю 60.000, при авійонох 26.000.

Польска ма 32 мільйонів жительськох, може мобілізовац 6 мільйони, у кадру ма 322.000, 3 мил. резерви, 1.200 авійонох.

(Конец будзе).

Основане рускей держави.

Початок Києва.

Початок Рускей Держави походзи зос варошу Києва. У Його околици, як знаме, жило славянске племя Полянох, котре ше у тих часах вола тиж и „Русь“. Хто основал Київ точно ше не зна. Єдно народне предане гутори, же бул на Дніпру чловек Кий, котри тримал превоз през Дніпро и на тим превозу постал варош, що о од Кия достал мено Київ (варош, лебо „город“ як теди гуторели). Інша приповедка гутори, же Київ основали троме браца Кий, Щек и Хорик и шестра Лебедь. Ніч ше точно не зна о перших початкох Києва. Тельо стої, же у дзевятим столітію находзиме у Київе норманских, лебо варяжких князох по мену Асколд и Дир. Нормани лебо Варяги жили у Скандинавії (нешка Шведска и Норвежка) були людзе за войоване и ишли по швеце як вояци та служели кождому, хто их добре плацел. Було их и у царской служби у Цариграду. Уобще Варяги мали у цалим тэдышнім швеце славу добрих, шмеліх воjакох, та не чудо, же и наша стары предки звязали основане Київа, а з тим и рускей держави, зос помоцу Варягох, котри през Україну преходзели до Цариграду. И так руски літопис, що ще приписує монаху Нестору („Несторов літопис“) приповеда, же сиверни Славяне коло Новгороду сами замодлѣли Варягох, да им приду напрaviц шор, бо як гварели славянски посланцы Варягом: „Жем наша красна и багата, але шора у ней нет. Придзце и владайце

РУСКА НАР. ЧИТАЛЬНЯ Р. КЕРЕСТУР

ПОВОЛАНКА

шицким членом Р. Н. Читальні, на рочну главну схадзку, котра ше отрима б. фебруара т. р. у Народным доме зос слідующим програмом:

Привіт предсідателя

Реферат секретара о роботі у преш. р. Реферат касира о станю каси

Вибор новей управи

Евентуалий.

Початок на пол другей годзини по поладню
На главним собранию требао би да
участвую шицки члени, пра то не опущ-
це свою дружтвену должност и придаце
на тото засиданіе.

ОДБОР!

Звит коляди на Фонд Рускей Исторії.

И того року па Крачуп ше колядовало по наших валалох на фонд виданя нашей Исторії, а також и на други цилі. Матеріялни успіх готово ёднаки з лоњским, але морални успіх векши як влоні, бо того року ше колядовало и у тих валалох, у котрих ше іще до тераз нігда не колядовало на таки цилі (Пишкоревпи, Ст. Вербас и Коцур). Тогорочна колядка указаю, же уж у шицких скоро наших валалох пребити ляд, и же шицки нашо людзе на вельке швето Рождества Христоваго не забуваю и на національно-просвітни потреби.

У кельо ми достали звит тогорочна колядка по наших валалох випатра так:

Керестур	222 динари;
Коцур	131 "
Ст. Вербас	60 "
Пишкоревци	150 "
Петровци	318,50 "
Миклошевци	400 "
Бачинци	148 "

Шицкого ведио 1339,50 динари.

У Коцуре ше не одбула колядка, але ше на други дзень Крачун ходзело зос збирко-

над нами“. И же пришли троме браца: Рурик, Синеус и Трувор и завладали над новгородскими славянами. Але уж Рюриков сим Игор пошол зос братом свого отца Олегом далей з Новгороду на юг и пришол до Києва. Ту Олег зос спрэводзку дал забиц киевских князох — тиж Варягох — Асколда и Дири и сам завладал у Київе и у Його околици. **Олег то перши наш руски владар, за котрого история на певно зна.** Вон завладал и над другима славянскими племенами як Сиверене, Деревляне и велью войовал зос Греками и Хозарами. Нападал Олег и на сам Цариград, а то була за наших предкох велька новосц! — и пишни Греки мушели правиц дагвэрки з руским шмелім князом Олегом.

Княз Игор и княгиня Ольга.

По його шмерци завладал княз Игор, цо мал за жену княгиню Ольгу, котра перша з князівського роду прияла християнскую віру. Прето путава вона до Цариграду, дзе була на царским дворе з вельку чесцу прията. И Игор войовал з Греками, але уж не так щешліво як Олег. Княгиню Ольгу преглашала наша церква за святу, бо жила барз святым животом и велью за народ зробела.

По Игоровей шмерци владали ёдно време княгиня Ольга, док не вироснул ей син славни княз Святослав. Найстарша руска история „Несторов літопис“ барз хвалі княгиню Ольгу и приповеда велью о ей мудросци и доброти. За ей владаня — у штредку дзешашшаго столітія, значи коло 950 року — було у Києве уж велью християнох, була и християнска церква св. Ильї.

вим аркушом, и як видзиме за перши раз успіх посцігнути.

Мушиме ше ту специялно затримац на Пишкоревцах, бо ше Пишкоревци того року першираз явели зос красну суму на Фонд Исторії. Кед себе задумаме, же то наш валал найбажей заруцени и матеріялно досц слаби вецка можеме добре зрозумиц, же тогорочна колядка послужи Пишкоревцом на чесц. Перши коляднікі на Фонд Исторії тоти: Мелана Майхер, Ілка Емейди, Юлка Шовш, Надія Гербут, Мелана Папуга, Павлина Сегеди, Амана Москаль и Михал Хромиши; организатор Симеон Хромиши, богослов.

Од заколядованей суми идзе 20 проц. на потреби Школярскаго Одбору за IV. Схадзку.

Одбор за IV. Схадзку Укр. Школярох.

ГАЗДОВСТВО

Обераці хороти статку.

Кажда хорота, котра преходзи од животині на животиню, вола ше обераца (заразна) хорота. Причини тих хоротох су так зв. бацили. Обераці хороти барз опасни и можу у року од пейц дні унічтожиц шицок статок у єдним газдовстве.

Кед видзиме, кельо нам чкоди приноша тоти хороти у газдовстве, мушиме их добре познац, да ше можеме бориц проци ніх.

Бедреница.

Бедреница обераца хорота, од котрой ше найчастейше похоря крави, коні, але ше од ней можу похориц. и людзе. Бедреница розширенна вшадзи а особено у нізких крайох, котри виложени частым поплавом. Причина тей хороти, бацил бедреници, котрого обычно находзиме у ланцовых фурмох у целу.

Хорота ше шири на тот способ, же ше зос угинулого статку скора зодре, месо охаби не закопае, па го там и ташки розноша по целай околіці. Скора од тей животині ше

Святослав Завойовник

Син князя Игория и Княгини Олги Святослав прозвани Завойовник, бул таки княз, котри любел лем войовац, побивац други народи и завойовац други краї. Зато дostaл мено „Завойоник“. За свою Руску Київску державу мало ше старали вично войовали. Чи то з дзивима Печенігами, хтори дзиви, немирни народ селбл з места на место у степах, над Чарним Морем чи зос Греками, чи з Болгарами. За ёдно време наш славни вояк Княз Святослав завойовал цалу Болгарску и столовал у ей варошу Переяславу та ше аней дому до Києва вратиц не сцел. А кед ше врацал, нападли го при Дніпру у високей и густей степской трави скрити Печенігах „хан“ іх направел себе од черену зос Святославовей глави погар за вино и віше ше хвалев, же пис вино зос глави славного руского княза Святослава. Додаме ище, же наш княз Святослав бул таки юнак, же нігда не нападал на неприятели нагло, несподзивано, нігда ше не скривал зос тим, же идзе на войну, але віше напредок обявел и дал знац неприятельом, же „Идзем на вас!“

Таких отворених, чесних геройох мало было на тей жеми. А наш руски княз Святослав Завойовник бул таки прави герой и ми ше зос нім лем пишиц можеме. (Далей будзе)

*) Треба анац, же степ, то велька ровніна без леса, на котрой рошне лем велька и така висока тра-ва же ше и чловек на коню у неї скріє. У степу влеце барз горуцо, а в жімі велька жима. Цала южна Україна то єден степ лем баяко, нешкада там не рошне висока дзівна трава „тирсц“, але жито, и прето Україна прозвана, же в гамбар цалей Европи. (мф)

Таке цошкаль сцели у Коцуре доказовац ѿ своєй церкви, кед 1934. року политична општина присилована процесом мушела вратиць церкви нesправедліво од ней одобрані здания, котри церква кедиш будовала за своє школски потреби, та их назад висудаєни ведно зос жему похасновала за своє тे-рашнї потреби: за Просвіту и тд. Валал по-терашніх законах ше ма сам остарац за школи! Валал мал єдину вельку „панську“ карчму, до котрой више укладал а мало зос ней хасну доставал и лем у найвекшай качмарской конкуренциј посцигнул, же ше церква не дала вецей вихасновац, алє своєю по 12 роках — и жем и здания — и судом вжала. Валалской управи предложене: кед ма пенёжи на „панську“ карчму, най ше остара и за школски дзеци. Интересантно, же не було длуги час нікого, хто би ше за то бул завжал у општинским одбору, додог нб пришла згода подваліц політичному неприятельowi, котри тово вельке добре зорбел, же дал предлог, най би ше „панську“ карчма претворела на школу, же би нам дзеци не бегали по драже. То було 20. марта 1936. року.

Пришли бриги и интриги зос формалносцами, планами, бюджетами, учительями и ствар ше цагала до 16. януара того року 1938-го. Тераз не може ніхто вецей гуториц, же дзеци пре просвіту бегаю по драже, бо пре просвіту ані не мушели нігда на драже остац, алє лем прето, же ше валал баржей старал, же би мал „панську“ карчму як школу. Тераз мame доказ, же ше зос тим прервало и же валал баржей ценї и просвіту и школу як єдину карчму.

Зос панськай карчми направени 3 школски сали управительова канцелярия и т. д.

Руски Керестур

Нова учителька.

19 януара достали зме нову учительку пані Виру Ванчикову, дзівку паноца Ванчика, пароха Митровицкого. Гоч би нам пре вельке число дзецих требало ище голем штирох учительох, вельке одлєгчане за школу, кед зме достали голем єдину учительку, да ше подпольні число учительох, котре у нас уж роки и роки. Пришла вона на место п. Натали Джюньовей. Правда, после ней зме уж мали двух учительох, алє ше ані еден длуго у нас не затримал.

Члени школского одбору сами ше понукли, же нову панучительку приселя, лем да ѿ скорей приде да нам не оставаю дзеци през науки. И вона ше такой лапела до роботи и уж позберала у свой класи шумне число дзецих, котри од початку рока не мали стаємного учителя, та не барз ані до школи ходзели. Нб було их тельо да ше их окреме учи, а кед ше іх гу другім класом додало, були там як ше гвари прекобройни, бо у нас ніт класи, дзе би було десц мesta и за тоти дзеци цо там спадаю.

Треба напомніц же пре нередовну науку нова учителька муши почал учиц тоти дзеци VI класи шыцко тово, ѿ им ше требало учиц од початку рока. Родителі, котри пошлю ище тераз до школи свою дзеци, можу им вони, кед ше буду учиц и справовац, звершыц шесту класи, як цо и тоти, ѿ уж од початку ходза до школи. Іншака то сведоджба за перши руски валал, кед зверша шесту класу 110 дзеци, кельо их ест там записаних, як кед зверша 30. Зато най не будзе у нас ані еден родитель, да не нажене свой дзецико ище през тоти пар мешаци до школи, кед го посыпал през 5 роки. Най то и тераз зроби да му воно зверши шорово школу як спада.

Зос Читальнї. В недзелю вечар тримал виклад адвокат Гербут котре починаме друковац у новинох. Націвенне було барз добре.

О рускай историі далши виклад о „Кіевской рускай державі“ и о „Галицко-Волиньской державі“ тримал о. М. Фірак26. І. Вон будзе викладац далбі у Читальнї руску историю. Треба да приде цо вецей слухаочох, бо нашу историю барз слабо познаме. А тэрэ мame красну находу.

Шведски краль Густав слави того року 30-ту рочніцу свого владаня. Шведяне барз свого краля поштую па и сами социалисти, котри ишиак вішадаи сцу республику, були за тим, да ше кралю повекша плаца з державней каси. Вельку заслугу ма шведски краль Густав пред своїм народом, же не допущел, да ше Шведска заплеце до Шветовей війни. У війни шведска індустрия барз ше дзывигла и Шведска ше збогацела предаваньем Фунуції тим державом, котри воівали.

Цали голандски народ чека з вельку цікавосцу, на родзене дзецка принцези Юліяни наслідніци голандского пристолу. У Голандії влада уж треца по шоре краліца, бо у кральовскай фамелії не було мужкого потомка. Кральовски дом Голандези барз поштую и любя, слично як и Шведи свой, Данци леббо Англійци свой Шицки тоти народи глубоко прешвачени, же кральовска влада за ніх найлепша.

У Львове одбула ше рочна сходзка найвекшай українскай странки УНДО (Українске Национальне-Демократичне Обеднане). За предсідателя заш вибрани Василь Мудри. Сходзка заключела, же од Полякох не може добого за нас обчековац и прето нашо заступники у парламенту у Варшаві треба да водза острейшу борбу.

Прмененка влади у Французкай. Писали зме уж, же у Парижу влада на чоле зос Шотаном зложена од соціалистох и од радикалох (подпомагали ю и большевици) одступела пре финансіялни причини. По даскеліх дньох нову владу створел заш Шотан и за ню у парламенту гласало 500 посланікох, проци лем 1, а 126 не гласали. То заправо стара влада лем без соціалистох. Лем велью кричаня, а ніч нового, а тим менш лепшого будзе у Французкай од тей влади.

Українци зос румунскай (ест их там коло милиён) послали Союзу Народох у Женеві „жалбу“ на поступоване Румунских власцох з нашим народом. О тей ствари Союз будзе розправяц штвартоц 27. януара.

Вітрыон за воені ладі. Медzi Италию и Румунску заключени уговор, по котрим Румунія да Италий свой петролей, а зато Талияне збудую Румуном два вельки воені ладі.

На сам крачун заштрелели большевици у Москви 86 познатих комунистох, за котрих „чека“ сумняла, же су Сталінови наверни.

УКРАДНУЛ 437.000 д. з поштового коча. То ше трафело у Осівку 25. януара на 6. годзині вечар. Поштові кочікі вожкал пошту зос Дольного граду до Горнього на главну пошту. На єдним mestu, дзе нет хижі омерковал ко-чиш якуш цінь за кочом. Кед ше баржей огляднул, видзел, як з коча скочел чловек з поштовым межом у руки. Такой станул, а поштар отворел коч и нашол же хіби меж, у якім було 437.000 д. Лопова ище не пре-

нашли, а барз цікаве у тей крадзи то, же кел лопов сцекнул, охабел дзвери замкнути. А дзвери мали патент замок.

НАШО ПРИНЦІ Томислав и Андрей, браца Й. В. Краля и принц Нікола, син Князя Намесника Павла пришли до Лондону, дзе буду ходзіц до школи. Припровадзела их сама наша Краліца — маті.

ЗАКОПАЛА 12-цецеро дзеци Любіца Ружич у валале Подграде у Срімі. Еден чловек случайно нашол на полю швіжко викопану долінку, почал у ней гребац и виграбол мертві малкі дзецко. Шлідство виявело, же то дзецко тей Ружі, Ей чловек признал, же його жена задавела и закопала уж 12-цецеро дзеци.

50.000 НЕМЕЦКИХ РОБОТНІКОХ ма присц того року до нашей Далмациі на одпочивок. Пошле их Союз немецких роботнікох у партійох по 600. Од ніх достане наша держава 40 мільйони, бо тельо вони у Далмациі потроша. То ето наслідок нашого приятельства з Немецку.

ТУНІШУ СТРУЮ електричну достаню у Сомборе и то за 30 проц. Н. Сад тиж зніжел того року цену електрики. Кеди потуне ў Керестуре? Чувме, же ше на тим роби и же то велью одвисно од заключка валалского одбору.

ЖЕЛЕЗНУ ДРАГУ при Карловіцах у Срімі нагло оправяю и випатра, же ше ю годно спашиц та железніца годна на тим месце, дзе ше жем одвалела, нормално вожні. Тераз вожкі цалком помали так, же на приклад бравівлак треба за tot фалат драги од 600 метери аж 8 минути.

КРАТКО: НА ШМЕРЦ ОСУДЗЕНИ у Ср. Митровици збойнік Душан Остоіч, котри прешлого року забил три особи. Збойнік ше ніч не каял и по пречитанію осуди на шмерц ввацел ше до гарешту шпиваюци. — ПРЕКАРТАЛ 131.000 д. валалских пенікох касир у Білим Брду при Осівку Микола Гіранович. Достал 4. роки робії. — СЛАВНО. Варошка бібліотека у Дервенті ма 140 членікох и вони такі вредни, же у прешлім року пречитали аж 23 книжки! А бібліотека мала троінку през рок 45.000 д. Так же там шири просвіта.

60 ютра жеми на предай у Срімі недалеко Петровіцах при каменеї драги Вуковар—Петровци, юна часц уж зашата зос житом. — Правдиви купец най ше яви Дюри Надь, мл. Бандурик, — Петровци.

Предам луки на штири ферталі. Хто сце купец най ше обяви гу **РАЦ МИХАЛОВІ** при Радвания у Керестуре.

ПРЕДАМ НАВШЕ

КАРЧМУ

вес вельку салу и вес

шицким инвентаром

и 5 голти жеми

на паньскім гумні

Планчак Александр,
качмар, Руски Керестур.

Препоручуем мой муштериом,
же мам

ВЕНЦИ

за млади и други ствари и едину

шивачу машину

половну — явиц ше

Дорокази Микола,
трунар, Р. Керестур.